

M. SALAJ, hotel *Galijot* u Poreču

razvoj turizma. Ističu se Regionalni prostorni plan Istre (1969), Urbanistički plan priobalnoga područja općine Makarska (1974), turistički planovi područja Vrbas—Pliva (1969), Una—Sana (1970) i Dečani—Prokletije (1978). Suautor je niza detaljnih urbanističkih planova, među kojima se izdvajaju rješenja za turističke komplekse u Baškome Polju (1973) i Brezovici na Šar-planini (1974), za lječilišta Lipik (1975) i Topusko (1979), za turistička naselja Plavu i Zelenu lagunu u Poreču (1972—77) i Čikat u Malome Lošinju (1987) te za dva turistička kompleksa u inozemstvu, Marsa Matrouh u Egiptu (1983) i Kunduchi Beach u Tanzaniji (1987). Jedan je od autora kompleksnoga programa izgradnje mreže hotela u Slavoniji poznatoga kao »Hotelski sistem Slavonija« (1975). Njegov arhitektonski opus obuhvaća različite projektantske zadatke, među kojima najveći dio čine građevine turističko-ugostiteljskoga sadržaja. Uspio je ostvariti individualan izraz povezujući suvremena oblikovna rješenja i regionalne arhit. značajke. Većinu njegovih realizacija odlikuju jasna tlocrtna dispozicija, logična organizacija i diferencijacija prostora te visok stupanj prilagođenosti građevine topografskim i pejzažnim karakteristikama okoliša. Važnija su mu ostvarenja restauracija »Vučedol« u Vukovaru (1963), hotel »Maestral« u Brelima (1965, s J. de Lucom i A. Rožićem), franjevačka gimnazija i samostan u Samoboru (1968, s E. Seršićem), župna crkva u Novom Zagrebu (1971—81, s E. Seršićem), hoteli »Mediteran« (1971) i »Galijot« (1980) u Poreču, hotel »Termal« u Daruvaru, »Dunav« u Vukovaru (1980, sa Z. Krznarićem) i »Lipik« u Lipiku (1982, sa Z. Krznarićem). Autor je idejnoga projekta za ulazni objekt tunela Učka (1970). Izradio je projekt za uređenje Muzeja Mimare u Zagrebu (1987, s M. Kranjcom, I. Pitešom, B. Šerbetićem). — Sudjelovao je s uspjehom na mnogim arhit. i urbanističkim natjecanjima. Dobio je prve nagrade na natjecanjima za upravnu zgradu u Borovu (1962), središte Prijedora (1964), hotel u Virovitici (1965), turističko naselje u Korčuli (1969), hotel u Slavonskome Brodu (1982), te za urbanističko rješenje platoa od Pila i Ploča u Dubrovniku (1990, sa Z. Krznarićem, D. Manceom, D. Milasom).

BIBL.: *Hotelski sistem Slavonija*, ČIP, 1982, 7—8; *Oblici izgradnje i psihofunkcija turističkog objekta i lokaliteta*, ibid.

LIT.: J. de Luca, *Hotelski kompleks Maestral u Brelima kraj Makarske*, ČIP, 1969, 101. — V. Bužančić, *Suvremena turistička arhitektura u Hrvatskoj* (katalog), Zagreb 1970. — I. Maroević, *Arhitektura sedamdesetih godina u Hrvatskoj*, Arhitektura, 1981, 176—177. — *Arhitektura u Hrvatskoj 1945—1985*, ibid., 1986, 196—199. — Urbanistički institut SR Hrvatske 1947—1987, Zagreb 1988.

Ž. D.

SALATIĆ, Tomo, slikar (XVIII. st.). Franjevac, rodom iz Brežaka kraj Tuzle. Spominje se 1780. prigodom preuređenja crkve franjevačkoga

samostana u Kraljevoj Sutjesci kao »nakaš« (tur.: slikar). Oslikao je dozdane dijelove zajedno s Franjom Janjićem (uništeno).

LIT.: J. Jelenić, *Ljetopis franjevačkog samostana u Kraljevoj Sutjesci*, GZMBiH, 1926, str. 23—24.

SALGHETTI-DRIOLI, Francesco (Franjo), slikar (Zadar, 19. III. 1811 — 15. VII. 1877). Slikarstvo počeo učiti u Zadru i Trstu; 1834. nastavio na Akademiji Sv. Luke (V. Camucini) i Francuskoj akademiji (V. Vernet) u Rimu te na Akademiji u Veneciji. Od 1843. živio i djelovao u Zadru. Slikao u duhu tal. akademizma kompozicije alegorijskoga, vjerskog i pov. sadržaja. Izradio nekoliko portreta, a vrijedni su mu crteži dalm. narodnih nošnji i žanr-prizora iz seoskoga života. Dopisivao se s N. Tomaseom, koji mu je sugerirao sadržaje slika, i s J. J. Strossmayerom. Očuvana se djela nalaze u zadarskim crkvama (*Pričest Sv. Benedikta*, 1834, u Sv. Mariji; *Slikar s djecom na odru svoje žene*, zidna slika u franjevačkoj crkvi, 1861), Galeriji umjetnina u Zadru (*Faraonov san*, 1840) te Modernoj galeriji u Zagrebu (*Kristofor Kolumbo u lancima*, 1849).

LIT.: A. Petričić, *Zadarski slikari u XIX. stoljeću*, Radovi HJZ, 1959, 4—5. — M. Schneider, *Historijsko slikarstvo u Hrvatskoj* (katalog), Zagreb 1969. — I. Petricoli, *Slikar F. Salghetti-Drioli u Narodnom preporodu*, Zadarska revija, 1987, 4—5.

I. Pet.

SALI, naselje na Dugome otoku. Prapov. su ostaci nađeni na brdu Omišu, u Dugome polju i Čuhu, a ant. ostaci na brdu Koženjaku, Stivanjem polju i Maloj Proversi (ostaci rimske vile istraženi 1951). — Naselje se prvi put spominje 1289. Župna crkva Uznesenja Marijina sagrađena je na mjestu ranosrednjovj. crkve (ostaci pleterne ornamentike). Ulazni dio, presvođen gotičkim svodom, ostatak je crkve što ju je 1465. sagrađio zadarski majstor J. Lukačević-Zavaliska. Oltarni trobrodni prostor sagrađili su 1581—83. Perić i Ivan, sinovi Jakometa (očuvan glag. natpis o početku gradnje 1. I. 1581). Gl. oltar (pozlaćeno drvo) vrstan je ranobarokni rad. Oltarna slika na platnu nosi umetnutu drvenu ranorenesansnu sliku Majke Božje s djetetom koja je izvorno pripadala nekom poliptihu. S istoga se poliptiha čuva u crkvi slika mrtvoga Krista; obje se slike pripisuju J. Čulinoviću. U crkvi su gotički i renesansni kaleži, metalni križevi, barokni drveni svijećnjaci te nadgrobne ploče s glag. natpisima (iz 1535, 1558, 1582). — Crkva Sv. Roka spominje se prvi put 1644, a proširena je 1855. U lučkome dijelu sela (Porat) dvije su renesansne kuće obitelji Guerrini (jedna datirana 1641) s ostacima prostrana parka i kapelom Sv. Nikole iz 1583. te kuća Petricoli (rustični barok) s djelomice očuvanim izvornim rasporedom prostora. U Z se dijelu sela nalazi renesansna kuća Rančić.

LIT.: Č. Iveković, *Dugi otok i Komat*, Rad JAZU, 1928, 235. — I. Petricoli, *Gradbeni i umjetnički spomenici na zadarskim otocima*, u zborniku: *Zadarsko otočje*, Zadar 1974, str. 79—108. — A. R. Filipi, *Saljaske crkve i kratka povijest Sali*, Sali 1981, str. 41. — I. Petricoli, *Prilog zadarskim graditeljima XIV. i XV. stoljeća*, Radovi. Filozofski fakultet — Zadar, 1982, 20, str. 29—42.

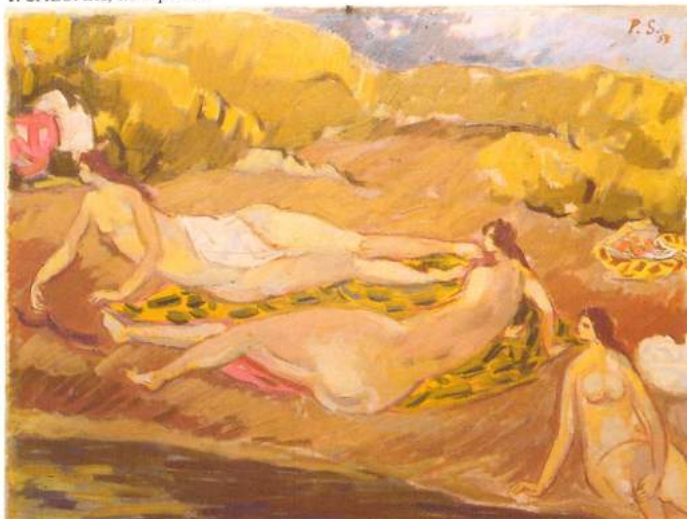
I. Pet.

SALONA → SOLIN

SALON, RIJEČKI → RIJEČKI SALON

SALON MLADIH, likovna manifestacija mladih umjetnika (do 35 godina) sa svih područja lik. djelatnosti ustanovljena 1969. u Zagrebu. Odabirom pojedinačno prispjelih radova nastoji dati pregled jednogodišnjega lik. stvaralaštva mladih u Hrvatskoj. Izložbu »Odabir pojedinačno prispjelih

P. SALOPEK, *Tri kupalice*

F. SALGHETTI-DRIOLI, *Kristofor Kolumbo u lancima*. Zagreb, Moderna galerija

radova« ili »Situacija« dopunjavaju 1981–85. i od 1990. autorske koncepcije pojedinih kritičara i umjetnika (Z. Maković, Nova slika, 1981; A. Maračić, Radovi osmoro umjetnika relacije s novom slikom, 1983; D. Grubić, »Neosimbolizam« — dominantna tendencija u mlađem hrvatskom slikarstvu u 1983. i dr.). Do 1992. održana su 23 Salona.

V. Fo.

SALOPEK, Davor, arhitekt i publicist (Bjelovar, 16. III. 1940). Diplomirao na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1964. Do 1969. radi u građevinskoj operativi, a potom kao projektant u Petrinji. Projektira i izvodi stambene i poslovne zgrade u Glini (1976) i Petrinji (1985), trgovačke zgrade (robna kuća i tržnica u Petrinji, 1979; prodavaonica u Gori, 1977), obiteljske kuće u Tijesnom (1979), adaptaciju galerije »K. Hegedušić i suradnici« u Petrinji (1987). Bavi se istraživanjem narodnoga graditeljstva Pokuplja, Posavine i Like. Glavni je urednik časopisa »Čovjek i prostor« 1977–80.

BIBL.: *Hrvatska korablja* (s B. Čačićem), Zagreb–Rijeka 1971; *Arhitektura bez arhitekata*, Zagreb 1984; *I trgovci imaju karakter*, ČIP, 1977, 3; *Budućnost seoskog graditeljskog nasljeđa*, *Tradicionalna stambena kuća*, Zagreb 1978; *Dugo sjećanje predajnog graditeljstva*, ZNŽO, 1983; *Kontinuitet zavičajnog prostora*, *Arhitektura*, 1976, 156–157. T. Pl.

SALOPEK, Petar, slikar (Prezid, 28. VI. 1908 — Petrinja, 21. VII. 1989). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1935 (Lj. Babić). Bio je profesor u Kninu 1938–41, potom je živio u Petrinji. U početku slika na tragu postimpresionizma (*Zagorski pejzaž*, 1937; *Motiv s Krke I, II*, 1950; *Zimski pejzaž*, 1954). Od 1959. slika motive s obale Kupe, geometriziranih oblika, širokih tašističkih namaza sažetih kromatskih vrijednosti (*Sunce pod mostom*, 1964; *Oluja nad Kupom*, 1970). Nakon 1970. mrlje boja se proširuju i organiziraju u jasne planove (*Krnica I, II*, 1970–71; *Obala Kupe II*, 1979; *Dah druge obale*, 1986). U portretima i figuralnim kompozicijama dosljedno razvija sustav tonske modelacije površine (*Tri kupačice*, 1958; *Portret gospode Hable*, 1964; *Glava djevojke*, 1969).

Bavio se opremom knjiga i ilustracijama. — Samostalno izlagao u Zagrebu (1950, 1954, 1958, 1980) i Sisku (1972).

LIT.: Ž. Sabol, Petar Salopek (katalog), Zagreb 1980. — G. Gamulin, Riječni pejzaž Petra Salopeka, ŽU, 1981, 32. — *Isti*, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988. R.

SALVARO, Hanibal (Hani), keramičar (Čačak, 7. V. 1935). Keramičar se bavi od 1958. Izlaže od 1961. U ranim radovima tematsko mu je ishodište u tradiciji (znakovlje starih pisama). Poseban su ciklus keramike *Torusi*, suvremeni oblici nastali iz jednoga od osnovnih keramičarskih postulata — rotacije; jednostavni i čisti, u sebi sjedinjuju karakteristike uporabnih i dekora-

H. SALVARO, *Termifon*

